

ORĘDOWNIK

URZĘDOWY

Adres: Drukarnia
Centralna, Śrem.

powiatu śremskiego.

Telefony:
nr. 110 i 120.

Prenumerata: miesięcznie 2,20 zł. Cena pojedynczego numeru 30 g. Ogłoszenia: 20 g. za wiersz nonparelowy 1 łamowy lub jego miejsce.

Wychodzi w środy i soboty. Wydawca: Drukarnia Centralna w Śremie. Odpowiedzialni: za dział urzędowy — podpisujący; za dział nieurzędowy: Eryk Średzki w Śremie.

Rozporządzenie

tyczące zarządzeń weterynaryjno-policyjnych
z powodu zarazy pryszczycy.

Celem sflumienia pryszczycy u zwierząt racicowych w Województwie Poznańskim, uchylam tuż rozp. z dnia 28 kwietnia 1924 r. L. dz. 2724/24 I. a zarządzam na zasadzie §§ 16 do 30 niem. ustawy o chorobach zaraźliwych zwierząt domowych z dnia 26 czerwca 1909 r. (Dz. U. Pr. str. 510 i (§§ 161 i 165 przepisów wykonawczych Rady Związkowej Rzeszy niemieckiej do powołanej ustawy z dnia 7 grudnia 1911 r. (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 4), tudzież postanowień wykonawczych Min. Rol. i Lasów z dnia 1 maja 1912 r. (Dz. Urz. 105) i reskr. Min. Rol. i Dóbr. Państw. z 30 lipca 1923 r. L. dz. 2971/W. II co następuje:

Ustanawiam obwody obserwacyjne z powodu pryszczycy z mocą brzmienia § 161 — 169 powołanych przepisów, a mianowicie:

A. Obwód ściślejszy.

Do tego obwodu, utworzonego przez odnośnego p. Starostę w porozumieniu z właściwym p. powiat. lekarzem weterynaryjnym, zostaną z mocą brzmienia § 161 — 165 powołanych przepisów wcielone miejscowości, w których wybuchła pryszczycy.

§ 1.

Z tego obwodu ściślejszego nie wolno wyprowadzać (wywozić, wypędzać, wynosić) żadnego zwierzęcia racicowego, tudzież nie wolno wyprowadzać jak i przepędzać przez ten obwód luzem lub też w zaprzęgu zwierząt racicowych. Przy głównych wchodach do miejscowości, objętych tym obwodem, winny być umieszczone na widocznym miejscu tablice z wyraźnym napisem, nie ulegającym zatarciu: „Pryszczycy! Miejscowość zamknięta. Wprowadzanie, przepęd i przejazd zaprzęgniętymi zwierzętami racicznymi wzbroniony!” Przy głównym zaś wchodzie winny być podobne tablice o wyraźnym napisie: „Pryszczycy!” Zwierzęta racicowe (bydło rogate, owce, kozy, trzoda chlewna) w tym obwodzie podlegają zamknięciu w oborach. Wypęd zwierząt racicowych na pastwiska jest wzbroniony, a znajdujące się już na pastwisku, winny być natychmiast spędzone do stajen i tam trzymane. Zwierzęta kopytowe zagród zapowietrzonych mogą być używane poza zagrodą miejscowości zapowietrzonej, o ile umieszczone są w oddzielnej stajni i przed opuszczeniem zagrody zostaną każdorazowo kopyta dostatecznie oczyszczone i odkażone. Drób zagród zapowietrzonych winien być izolowany w ten

sposób, aby nie mógł opuścić podwórza zagrody, to samo dotyczy i gołębi. Wpęd obcych zwierząt racicowych do zagrody zapowietrzonej jest wzbroniony. Psy w obwodzie ściślejszym winny być związane lub prowadzone na smyczy.

§ 2.

Wchody do zagród zapowietrzonych obór ze zwierzętami racicowymi, miejsca przed drzwiami obór i wiodące do obór ścieżki, drogi, odpływ gnojówki i nawóz winny być przynajmniej raz dziennie polane wodą wapienną lub wysypane sproszkowanym wapnem, a podwórza zwłaszcza okalające obór zapowietrzoną, trzymane w czystości i porządku, uniemożliwiającym rozwekowanie zarazy. Drogi prywatne, prowadzące od głównej szosy do zapowietrzonych zagród, zamyka się dla wszelkiego ruchu publicznego.

§ 3.

Wstęp do obór i ubikacji, zajętych przez zwierzęta chore, względnie podejrzane, rzeźnikom, handlarzom, kastratorom oraz osobom, zajmującym się procaderem domokrażnym itp., jest surowo wzbroniony, dozwolony jest natomiast właścicielowi lub jego zastępcy, lekarzowi weterynaryjnemu oraz osobom, którym właściciel zlecił dogłębne i pielęgnowanie zwierząt. Osoby, które były zajęte w stajni zapowietrzonej lub przy chorych lub podejrzanych zwierzętach, mogą opuścić zagrodę zapowietrzoną jedynie po każdorazowym dokładnym oczyszczeniu i odkażeniu rąk, jak wogóle tych części ciała, które stykały się ze zwierzętami chorymi lub podejrzanymi, odzieży i obuwia. Nie wolno zatrudniać do obsługi zwierząt racicowych w zapowietrzonej zagrodzie tych osób, które mają styczność z obcymi zwierzętami racicowymi. Przedsięwzięcia zagród zapowietrzonych, które odwiedza większa ilość osób, winny być zamknięte aż do wygaśnięcia choroby, przeprowadzonego dokładnej dezynfekcji i uznania jej za dostępną przez urzędowego lekarza weterynaryjnego i upłynięcia przepisanego okresu obserwacyjnego.

§ 4.

Wszelkie przyrządy sfajenne, które miały styczność ze zwierzętami chorymi, podejrzanymi, lub ich produktami lub odchodami, przed użyciem poza zagrodą zapowietrzoną winny być oczyszczone i odkażone.

§ 5.

W miejscowościach zapowietrzonych, w obwodzie ściślejszym, tudzież w promieniu 15 kilometrów od tych miejscowości, zabrania się odbywania targów, jarmarków, wystaw, pokazów lub licencjonowania, jak też wogóle spędów zwierząt racicowych.

Zużytkowanie i sprzedawanie w stanie surowym mleka, jego przetworów surowych, pochodzących od zwierząt z zagród, objętych obwodem ściślejszym, jest zabronione. Mleko takie winno być przygotowane, t. zn. ogrzane do kilkukrotnego zagotowania, lub przynajmniej pozostawać pod działaniem temperatury 70°C. przez 30 minut lub 85°C. przez 1 min. Właściwy Starosta jedynie w wyjątkowych wypadkach, po dokładnem zbadaniu miejscowych warunków, za zgodą powiatowego lekarza weterynaryjnego, może zezwolić na wyjątki, jak odprowadzenie mleka do mleczarni, w której zapewnione jest dostateczne ogrzanie wszystkiego mleka i jego odpadków, tak wydanego z mleczarni dla ludzi, dla gospodarstw, na których znajdują się zwierzęta racicowe, jakoteż użytkowanie przez żywy inwentarz racicowy, stanowiący własność mleczarni. Miejsca załadunku wozów przed mleczarnie, rampy itd., służące do wyładowywania konew z mlekiem, winny być codziennie oczyszczone i zlane mlekiem wapna. Konwie od mleka należy przed wydaniem z mleczarni odkażać 3% roztworem wody, poczem wypłukać wrzącą wodą, lub też odkażone parą wodną, doprowadzaną pod odpowiedniem ciśnieniem.

§ 7.

Nawóz usuwany z obór zapowietrzonych winien być zbierany osobno w obrębie podwórza zagrody i polany grubą warstwą mleka wapiennego, świeżo sporządzonego. Gnojówka i nawóz zwierząt przeżuwiających i świń zagród, zapowietrzonych może być wywieziony z zagrody tylko za zezwoleniem policyjnym po porozumieniu się z urzędowym lekarzem weterynaryjnym pod warunkami, jakie on przepisze, i to gnojówka w odpowiednich zbiornikach, a gnoj na dobrze uszczelnionym wozie z tem, że zostanie zaraz przybrany, użyta zaś droga publiczna, której wolno używać tylko wypadkach konieczności, złana wapnem.

§ 8.

Paszy objętościowej, ściółki, wytworów surowych produktów pochodzenia zwierząt racicowych nie wolno wywozić z zagrody zapowietrzonej, jak tylko za zezwoleniem władzy policyjnej pod warunkami, jakie ta przepisze po porozumieniu się z dotyczącym urzędowym lekarzem weterynaryjnym.

Welnę owiec wolno wywieść jedynie tylko w workach gęsto ufkanych i szczelnie zawiązanych (zaszytych). Wszelkie części padliny zwierząt racicowych, z wyjątkiem rogów i szkieletów, winny być przy zachowaniu jak najwięcej ostrożności, ujęte, umieszczone w wiązającej rozwleczenie zarazy, oddane do umieszczenia w sposób przepisany. (§ 9 zd. ostatn.)

§ 9.

Poddanie nbojowi zwierząt racicowych zagrody zapowietrzonej, w razie konieczności zarazy, może odbywać się tylko w jejże zagrodzie zapowietrzonej i przy zachowaniu środków ostrożności uniemożliwiających rozwleczenie zarazy. Skóry i rogi zwierząt racicowych padłych, zabitych, chorych i podejrzaných wolno wywieźć z zagrody zapowietrzonej tylko w stanie zupełnie wysuszonej lub po uprzedniem dokładnem zdezynfekowaniu ich według wskazówek pow. lekarza weterynaryjnego.

B. Obwód obserwacyjny dalszy.

Do tego obwodu, utworzonego przez odpowiedniego p. Starostę w porozumieniu z właściwym p. pow. lekarzem weterynaryjnym, wcieleno zostaną miejscowości, położone wokół obwodu izolacyjnego.

§ 10.

Przepędzanie, przeprowadzanie zwierząt racicowych luzem lub w zaprzęgu w tym obwodzie dalszym jest wzbronione.

Wywóz (wprowadzenie, wyniesienie) zwierząt racicowych z tego obwodu dla celów użytkowych, hodowlanych, uzależniam od każdorazowego mego zezwolenia i pod warunkami, które przepisze. W tym celu, zanim się przedsięwzięcie jakiegokolwiek kroku, uprzednio należy uzyskać moje zezwolenie. Dla zwierząt racicowych, należących do różnych zagród tego obwodu, nie wolno używać wspólnych pasiwisk, wodopojów, wód do piawienia lub przepędów głównymi ulicami.

§ 12.

Zwierzęta racicowe zagród zapowietrzonych, a należące do obwodu ściślejszego, oraz zwierzęta racicowe, należące do dalszego obwodu obserwacyjnego, muszą być stale trzymane w oborach. Wyprawienie na natychmiastowy ubój ze ściślejszego obwodu obserwacyjnego dozwolone jest wyłącznie tylko do rzeźni, położonej w tejże zapowietrzonej miejscowości, a z dalszego obwodu obserwacyjnego do najbliższej położonej rzeźni oraz na targ rzeźny do Poznania po uprzedniem zbadaniu i wystawieniu zaświadczenia zdrowotności przez urzędowego lekarza weterynaryjnego, przed wyprowadzeniem do dalszego obwodu obserwacyjnego z ważnością 48 godzin, z któregooby wynikało, że tak zwierzęta, mające być wyprowadzone, jak i wszystkie zwierzęta racicowe tej zagrody zbadane zostały i uznane za wolne od objawów chorób zaraźliwych, oraz że mają zezwolenie miejscowej władzy policyjnej.

Wywóz zwierząt racicowych może nastąpić tylko wtedy, gdy przed wyprowadzeniem z obory racicę będą dokładnie oczyszczone z nawozu i odkażone mlekiem wapiennym, a zwierzęta racicowe wywożone kolejną muszą być wprost dowieźć one na wozach bez styczności z innem bydłem do najbliższej stacji kolejowej, z przeznaczeniem do jednej z rzeźni publicznych Państwa Polskiego, posiadającej bezpośrednie połączenie z torami kolejowym. Do tego jednak konieczne jest prócz wyżej wspomnianego zaświadczenia zdrowotności, wystawionego przez urzędowego lekarza weterynaryjnego względnie lekarza weterynaryjnego, upoważnionego przez p. Wojewodę do wykonywania urzędowych czynności, jeszcze każdorazowe pisemne zezwolenie Wojewody Poznańskiego, o ile dotyczy ściślejszego obwodu obserwacyjnego, a każdorazowe zaś pisemne zezwolenie miejscowej władzy policyjnej, o ile dotyczy dalszego obwodu obserwacyjnego, które winien interwenjujący lekarz weterynaryjny zawsze dołączyć do listu przewozowego. Przed załadowaniem jednak zwierząt winien interwenjujący lekarz weterynaryjny powiadomić:

1. zarząd stacji kolejowej załadowawczej o posiadaniem zezwoleniu Wojewody na załadowanie zwierząt oraz o potrzebie nalepienia na wagonach kolejowych dołączonych zwierząt banerów o czytelnym napisie: „Zwierzęta pochorowane o przyszycie”. Podobną uwagę winien umieścić na listach przewozowych;

2. o dniu odejścia transportu zwierząt i to telegraficznie na koszt strony, miejscową władzę policyjną miejsca przeznaczenia tego transportu, przekazując numer wagonu kolejowego.

Wyładowywanie lub przeładowywanie zwierząt wśród drogi jest wzbronione, chyba, że jest to nieodzownem, by te zwierzęta osiągnęły miejsce swego przeznaczenia. Podczas ładowania tych zwierząt inne zwierzęta racicowe nie mogą się równocześnie znajdować na ładowni. Po załadowaniu ładownia winna być dokładnie odcyszczona i zdezynfekowana.

§ 13.

Na całym obszarze Województwa Poznańskiego wolno załadować i wyładować

zwierzęta racicowe (bydło rogate, owce, kozy, i świnie) na kolejach żelaznych tylko za każdorazowym indywidualnym zbadaniem wysyłanych zwierząt przez odpowiedniego państwowego lekarza weterynaryjnego i wystawieniem świadectwa zdrowia zwierząt na koszt strony.

§ 14.

Przekroczenia przepisów tego rozporządzenia, które nabiera mocy obowiązującej z chwilą ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Poznańskiego, będą karane po myśli „działu III” przepisy karne, powołanej na wstępie ustawy niemieckiej.

Poznań dnia 3 stycznia 1925 r.

L. dz. 9144/25. I.

Wojewoda Bniński

Powyższe podaje do publicznej wiadomości Śrem, dnia 30. IV. 1925 r.

Starosta.
Wilczek.

Podniesienie dodatku hodowlanego z 10 na 20 procent.

Ministerstwo Spraw Wojskowych Departament II. Kawalerji Wydział Remontu pismem L. dz. 4394 Rem z dn. 3. IV. 25 r. komunikuje, że Pan Minister zmienił Rozkaz L. 1987) Rem z dn. 16. II. 25. dotyczący dodatku hodowlanego mianowicie:

„Za konie urodzone i także za konie wychowane w stadzie sprzedającego jeżeli zostały zakupione jeszcze w pierwszym roku po urodzeniu, dolicza się jako dodatek hodowlany, stosownie do kategorii, według powyższej tabeli za konie przeciętne cięższe 10 procent. zaś za konie dobre, b. dobre i wybitne 20 procent od ceny.

Powyższe procenta będą dodawane jedynie na podstawie świadectw własnego chowu i rodowodów urzędownie stwierdzonych przez odpowiednie Sekcje Hodowlane Tow. Rolniczych lub przez Zarząd Stadnin Państwowych.

Przewodniczący Komisji Remontowej Nr. 4.
Adamevich.

Powyższe podaje do publicznej wiadomości. Śrem, dnia 27. kwietnia 1925 r.

L. dz. 4444/25. 7.

Starosta.
Wilczek.

Niniejszem przypominam, iż w dniu święta narodowego 3 maja jest zakazane w myśl art. 7 ustawy przeciwalkoholowej, sprzedaż, podawanie i spożywanie napojów alkoholowych i to od godziny 15 dnia 2 maja do godziny 10-tej 4 maja b. r.

Organa policyjne dopilnują ażeby zakaz ten był jaknajskrupulatniej wykonany.

Śrem, dnia 30 kwietnia 1925 r.

Starosta.
Wilczek.

Pan Wojewoda dekretem z dnia 22. 4. 1925 L. dz. 8539/25. II. zezwolił Polskiemu Komitetowi Pomocy Ofiarom Głodu z Rosji na zbieranie składek pieniężnych na obszarze Województwa Poznańskiego przez Członka Komitetu p. Bolesława Skrzyskiego wliczając od 22. 4. 1925 do 31. XII. 1925 r. o czym podaje do ogólnej wiadomości.

Śrem, dnia 30 kwietnia 1925 r.

L. dz. 4443/25. 4.

Starosta.
Wilczek.

Dział nieurzędowy.

Ostrzeżenie!

Podaję do publicznej wiadomości, żeby nikt memu mężowi nie pożyczał pieniędzy ani nie kupował od męża nic, ponieważ za długi nie odpowiadam.

CZMONIEC, dnia 1. maja 1925

Józefa Topór.

Począwszy od jedenastego maja Cukrownia w Środzie wypłaca za buraki po 60 groszy za 100 kg. Prosimy o zgłaszanie się po odbiór pieniędzy

dnia 11. maja wioski rozpoczynające się na literę A, B, C,

„ 12. „ D, E, F, G

„ 13. „ H, I, K,

„ 14. „ L, M, N,

„ 15. „ O, P, R,

„ 16. „ S, T, W, Z,

Cukrownia w Środzie Tow. Akc.

Dobrowolna

licytacja polowania

około 1350 mórg

odbędzie się w Nivce, dnia 25 maja 1925 o godz. 2. po południu.

Warunki do przejrzenia na sejmie.

Zarząd gminy.

Polecam znane ze swej dobroci, znakomite w smaku

specjały firmy **A. Gaede,**

Poznań - Toruń - Działdowo

jak BENUS, AL PARI — DOMINIKANKA itd. Znakomite poncze

Telefon 98. **J. Baretkowski, Śrem** Telefon 98.

Hurtownia wódek i likierów.

Zastępstwo fabryki A. Gaede.

===== Najtańsze źródło zakupu. =====

BALTIC

**Oryg. szwedzkie centryfugi
do mleka**

zapewniają duże dochody w gospodarstwie mlecznem.

Wszędzie do nabycia

Generalna reprezentacja:

Związkowa Centrala Maszyn Tow. Akc., Poznań, ul. Wjazdowa 9.

Złamki żeliwne

(szmelc lany)

kupuje płaci najwyższe ceny

fabryka maszyn i odlewania żelaza

ST. MALINOWSKI

w Śremie.

Program obchodu 3-go maja w Śremie.

1) O godz. 9^{1/2} odbędzie się w kościele farnym uroczysta Msza św. z dostosowanym kazaniem, w której oficjalnie udział biorą tuż. Baon Szkoły podoficerskiej, oraz wszystkie delegacje Towarzystw i bractw ze sztafardami. Wojsko tworzy szpaler w kościele.

2) Po Mszy św. na rynku defilada tutejszego Baonu Szkoły podoficerskiej oraz wojskowo zbliżonych Towarzystw.

3) O godz. 12-tej w południe bieg okrężny klubu sportowego »Błyskawica«.

4) O godz. 15-tej (3-ciej) po południu na boisku nowej strzelnicy zawody w piłkę nożną pomiędzy klubem sportowym »Błyskawica« a Baonem Szkolnym w Śremie.

5) Zbiórka dobroczynna w mieście na cświątę T. C. L.

6) Wieczornica o godz. 20-tej (8 mej) wieczorem na sali p. Sałacińskiej.

Komisja Zjednoczonych Towarzystw Polskich
w porozumieniu z tuż. Baonem Szkolnym i
Komitetem Tow. Czyt. Ludowych

(—) A. Kujawski.
prezes.

Przy ostatniem numerze Orędownika z dnia 29 kwietnia wydrukowany został mylnie nr. 39 zamiast nr. 33 co niniejszem prostujemy.

Wydawnictwo.

Dla czego?

wszyscy kupują towary kolonialne i delikatesy u **Wł. Świetlika w Śremie** przy moście?

**Bo towar dobry
i tani.**

Ważne dla urzędników, kupców i przemysłowców.

Pod kierownictwem Dyrekcji, i przy pomocy Grona profesorów tuż. Gimnazjum, uruchomiono z dniem 1. marca 1925 r. kurs przysposobienia do egzaminu z zakresu Gimnazjum Humanistycznego, (czas 14 miesięcy do egzaminu 6 klasowego, następnie dalsze 10 miesięcy do egzaminu dojrzałości.)

Kurs ten w obecnej porze ma nadzwyczaj wielkie znaczenie: 1) osobiste, dla każdego bez względu na wiek, którzy z jakichkolwiek powodów, (czy to zaborczych, czy wojennych) nie mogli uzyskać świadectwa z egzaminu 6-ciu lub 8-miu klas szkoły średniej. 2) społeczne, dla naszej, w stosunku do innych państw, ubogiej w wiedzy Rzeczypospolitej Polskiej.

Kto może, bo potrzebne jest każdemu, a dotąd nie korzysta, niechaj dodatkowo zgłasza się, by powiększyć i wzbogacić swoją wiedzę.

Prócz wydziału stałych kursistów, utworzono także **wydział słuchaczy (hospitantów)** na dogodniejszych warunkach finansowych, którzy nie są zobowiązani do przygotowań się na lekcje, jak również nie potrzebują wykonywać wypracowań. W zależności od osobistego postępowania każdego słuchacza, tenże może z biegiem czasu przemieścić się do wydziału kursistów i egzamin zdać.

Warunki bardzo dogodne i ułatwione; należy zatem z nich korzystać.

Bardzo mile będą widziani i pozamiejscowi.

Każdy członek kursu płaci 20,00 zł miesięcznie, każdy członek (słuchacz) płaci 10,00 zł miesięcznie, płatne z góry, co najpóźniej pierwszego każdego miesiąca.

Lekcje odbywają się codziennie wieczorem, prócz sobót i niedziel każdego tygodnia, punktualnie o godz. 18,30 (6,30) (po 3 lekcje) i kończą się o godz. 21,00 (9,00). W miesiącach lipcu i sierpniu są przewidywane wakacje.

Dokładny program i bliższe wyjaśnienia udzieli p. St. Gawroński Śrem, ul. Kościuszki, który również przyjmuje wszelkie zażyczenia i raty miesięczne, lub p. L. Kuśnierkiwicz, sekretarz Inspekcji Budowl. ul. Mickiewicza 34.

Wszystkich korzystających z niniejszego Ogródniczka W pp. burmistrzów, komisarzy obwodowych, sołtysów p. p. jak najuprzejmiej prosimy o łaskawe podanie do wiadomości, według swego uznania tym, którzy chcieli by korzystać z kursu, mają pewne zdolności, ale nie mają sposobności czytania odnośnego pisma.

Licytacja na drewno opałowe i użytkowe (sosnowe)

z rewiru Błażejewa

odbędzie się w środę dnia 6. maja r. b. o godz. 9^{1/2} w Dolsku w lokalu p. Kowalskiego.

Zarząd lasów Kongregacji
X. X. Filipinów.

„POLONJA“

Józef Borowiak.

ŚREM, przy moście.

**Restauracja
winiarnia
Kawiarnia**

Poleca znakomite obiady i kolacje,
obfity zimny bufet, wyborowe napoje.

K. Smoleński, Śrem.

warsztaty mechaniczne.

Reperacja wszelkich motorów, maszyn, ogrzewań centralnych i t. d.

WSZELKIE INSTALACJE.

Materiały tarte, gniazda dla ptaków (dziuple), nieokute oraz okute koła do wozów roboczych, wozy robocze, cegłę

ma stale na sprzedaż.

Majątność Góra

pow. Jarocin.

Prace malarskie

wykonuje gustownie dobrze i tanio

Wł. Świetlik, Śrem

ul. Mostowa.

Poleca tapety w wielkim wyborze i po cenach przystępnych.

Pomiary bezpłatnie.

Od 3-go maja

Tanie dni!

do 13-go maja.

Ludu pracujący

Baczność!

Ponieważ rząd sam wszystkim pomódz nie jest w stanie, a pracy brak postanowiłem, aby Wam, dotkniętym biedą i niedostatkiem choć częściowo ulżyć, urządzać

Tanie dni!

od 3-go do 13-go maja

udzielam na znane moje już niskie ceny 10% upustu.

Stanisław Kaczmarek

Skład konfekcji, Rynek 7.

Śrem.